

Kisüzemi regiszter – kitöltési útmutató

Általános tudnivalók

A kisüzemi bortermelő a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 19. §-a és a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény 137. §-a szerinti nyilvántartását a bor-pincekönyvben vagy a kisüzemi bortermelői regiszterben vezeti. A nyilvántartás módja lehet: papír alapú pincekönyv, elektronikus pincekönyv, papír alapú regiszter lap, vagy elektronikus regiszter.

A kisüzemi bortermelői regiszter vezetésének elkezdése esetén, vagy amennyiben a kisüzemi bortermelő a nyilvántartás módját meg kívánja változtatni, úgy legkésőbb a kezdést vagy változást megelőző munkanapig, írásban kell nyilatkoznia a területileg illetékes hegybíró felé az új nyilvántartási módról és annak kezdő időpontjáról, illetve a változás kezdő napjáról. Az áttérés esetén jelölni kell az addig használt nyilvántartásban a nyilvántartás zárásának napját.

A kisüzemi bortermelői regiszter a *kisüzemi bortermelői regiszterről szóló 49/2017. (IX. 29.) FM rendelet* (továbbiakban: *Kisüzemi rendelet*) szerint három dokumentum típusból áll.

- Kisüzemi nyilvántartó (A) lap, amely vezetését a bor forgalomba hozatali engedélyének (továbbiakban: forgalomba hozatali engedély) kikéréséig az előállítás nyomomonkövethetősége szempontjából kell vezetni. Ezt követően már csak az évi egy készletfelvételezést kell rajta vezetni július 31-ei állapotnak megfelelően augusztus 15-ig.
- Kisüzemi borkimérés nyilvántartás (B) lapot a nem borkísérő okmánnyal (továbbiakban: BKO) vagy nem számlával értékesített mennyiség napi összesítésére kell alkalmazni.
- Kisüzemi tárolótartály nyilvántartás (C) lapon a hegyközségi tag borászati üzemében rendelkezésre álló tartályokat kell felvenni.

A kisüzemi bortermelői regisztert ott kell tartani, ahol a borászati terméket tárolják. A papíron vagy számítógéppel vezetett kisüzemi bortermelői regisztert az ellenőrzést végző hatóság felszólítására 2 órán belül be kell mutatni.

A nyilvántartó lapokat az adott tétellel érintett borászati termékeknek a borászati üzemből történő teljes elszállításaig, de legalább az utolsó tétel elszállítását követő 5 évig meg kell őrizni.

A kisüzemi bortermelői regiszter vagy annak bármely részének elvesztése, megsérülése vagy megsemmisülése esetén a kisüzemi bortermelő 72 órán belül köteles azt a hegybíró részére írásban bejelenteni.

A kisüzemi bortermelői regiszter vezetésének segédlete

Nyilvántartó lap:

Hitelesítési adatok			
Hegyközségi tag neve:	<üzembentartó_neve>	Gazdasági aktaszáma:	<üzembentartó_GA_száma>
Borászati üzem címe:	<borászati_uzem_címe>	Borászati üzem engedélyszáma:	<borászati_uzem_engedélyszáma>
Szőlő származási vagy Összevont szőlő és első borászati termék származási bizonyítvány száma:		Megnevezés:	
Borászati termék származási bizonyítvány száma és típusa:		Forgalomba hozatali engedély azonosítója:	

Dátum	Művelet megnevezése	Tárolóedény azonosítója	Bizonylatszám	Folyó tétel (hl)	Kiszerezett tétel készlet	
				Készlet	Kiszérés megnevezése	Kiszerezett tétel készlet (hl)

A borászati termékek előállításának nyomon követése

A nyilvántartó lap az egy borászati üzemben tárolt tétel, tételenkénti vezetésére szolgál. Az (A) nyilvántartó lapon fel kell tüntetni a tétel:

Tárolás helye szerinti borászati üzem üzemengedély számát, a tétel megnevezését, a szőlő és a borászati termék származásbizonyítvány-számát, illetve a forgalomba hozatali engedély azonosítóját.

Továbbá a nyilvántartó lapon fel kell tüntetni az adott tétel tárolóegységének azonosítására szolgáló adatokat (pl.: folyóbor esetén, hogy hányas számú tartályban, hordóban található). A tárolótartályokon jelölt megnevezésnek egyeznie kell a nyilvántartó lapokon feltüntetett megnevezéssel.

A készletváltozással járó műveleteket összesítve kell feltüntetni.

A kezeléseket időrendi sorrendben, a művelet pontos megnevezésével és a készletváltozás mértékével kell feltüntetni a művelet elvégzését követő hét első munkanapjáig.

A nyilvántartásban feltüntetendő kezelések lehetnek többek között: alkoholtartalom növelése, savtartalom növelése, savtompítás, édesítés, házasítás, palackozás, lepárlás; a pezsgő valamennyi kategóriájának (egy időben a pezsgőkészlet maximum: 100 hl lehet), a gyöngyöző bornak és a szén-dioxid hozzáadásával készült gyöngyöző bornak az előállítása; likőrbor előállítása; tölgyfadarabok felhasználása a borkészítés során; a bor alkoholtartalmának kiigazítása; sűrített szőlőmust előállítása (akár finomított akár nem); kezelés borászati célokat szolgáló aktív szénnel; kezelés kálium-ferrocianiddal; dimetil-dikarbonát (DMDC) hozzáadása a borhoz;

A borászati műveletekhez felhasznált anyagok származását és mennyiségét igazoló bizonylatot 5 évig meg kell őrizni, és a borászati hatóság kérésére be kell mutatni.(pl.: fajélesztők, élesztő tápanyag, borkősav, aszkorbinsav, derítőszer, tanninok, szűrési segédanyag, almasavbontó baktériumkultúra stb.)

Új nyilvántartó lapot kell alkalmazni legkésőbb a művelet elvégzését követő hét első munkanapjáig ha

- a) a szőlő feldolgozását megkezdi;
- b) mustot borkészítés céljából vásárol;
- c) tételek házasításával új tétel keletkezik;
- d) egy tétel adott része után kérelmeznek forgalomba hozatali engedélyt, ezt a részt új lapra fel kell vezetni, és az eredeti lapot a forgalomba hozatali engedély iránti kérelemben szereplő mennyiséggel csökkenteni kell.
- e) ha egy tételt több tételre bont, ebben az esetben a létrejövő új tételre kell új nyilvántartó lapot nyitni.
- f) az adott tételt más borászati üzembe tárolják át, akkor is, ha a tulajdonos nem változik. (pl.: A tétel áttárolása az érlelő pincéjébe)

A forgalomba hozatali engedéllyel nem rendelkező tételek kiszállításának, értékesítésének nyilvántartása

Amennyiben egy forgalomba hozatali engedéllyel nem rendelkező tételt a kisüzemi bortermelő más üzembe szállít, vagy kiszérés céljából ki- és visszaszállít, abban az esetben **a kiszállítás napján** az alábbiakat kell beírni:

- a) a készletváltozást, és annak dátumát;
- b) a BKO számát;
- c) a szállítás célját.

Amennyiben egy forgalomba hozatali engedéllyel nem rendelkező tételt értékesít, a szállítást igazoló bizonylaton kell az „A” nyilvántartó lapon szereplő megnevezést és az értékesített mennyiséget egyértelműen megjelölni.

A forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező tételek készletváltozása

A forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező tételek készletváltozását az értékesítésről szóló bizonylatokon kell nyilvántartani (pl.: számlán, BKO-n). A termelői borkimérés keretében értékesített borászati termékre borkimérés-nyilvántartást kell vezetni („B” nyilvántartó lap).

A kitelepülés esetén a kitárolt tételről és a kitelepülést követően a borászati üzembe visszaszállított termékről borkísérő okmányt kell kiállítani.

Minden évben egyszer, a július 31-ei állapotnak megfelelően, a kisüzemi bortermelőnek készletfelvételezést kell végezni, melyet augusztus 15-éig az „A” nyilvántartó lapra fel kell vezetnie.

A kihozatali veszteség elszámolása

A kisüzemi veszteségszámolásokat külön-külön következő pontokban szabályozott időpontokban kell felvezetni a nyilvántartó lapra úgy, hogy együttes értékük nem haladhatja meg az alábbi táblázatokban meghatározott értéket. Ugyan a Kisüzemi rendelet a forgalombahozatali engedély iránti kérelem benyújtásának napjához köti a veszteség elszámolási lehetőséget, de javasoljuk a fennakadásmentes ügymenet érdekében ezen veszteség elszámolását a „C” típusú borszármazási bizonyítvány iránti kérelem benyújtásának napján bejegyezni a kisüzemi regiszterbe. Ez azért ajánlott, mivel a forgalombahozatali engedély iránti kérelemben feltüntetett mennyiségnek egyeznie kell az ehhez benyújtandó „C” típusú borszármazási bizonyítványon szereplő mennyiséggel.

- a) A seprős újbor készítéséig felmerülő veszteséget a seprős újbor bejegyzésének napján bejegyezve;

b) a tételre vonatkozó „C” típusú borszármazási bizonyítvány iránti kérelem benyújtásáig felmerülő további veszteséget a „C” típusú borszármazási bizonyítvány iránti kérelem benyújtásának napján bejegyezve; valamint

c) a „C” típusú borszármazási bizonyítvány kiadását követően a kiszerelésig felmerülő veszteséget, a kiszerelt bormennyiség bejegyzésének dátumával bejegyezve kell elszámolni.

A c) pontban meghatározott veszteségben el nem számolt további tárolási veszteséget évente, július 31-ig kell megállapítani, és a veszteséget legkésőbb a borpiaci év lejártát követő hét első munkanapjáig kell bevezetni a kisüzemi bortermelői regiszterbe. A szállítási veszteséget a betárolást követően, a betárolás napján kell megállapítani és a kisüzemi bortermelői regiszterbe bevezetni.

A kisüzemi bortermelőkre vonatkozó elszámolható veszteség, valamint a seprő maximális mennyisége:

1. Legfeljebb elszámolható seprő mennyisége		
A seprős újbor készítéséig felmerülő veszteség megállapításához a keletkezett must vélelmezett mennyiségéből kell kiindulni.		
1.1	seprős újbor	9%
1.2	szamorodni	11%
1.3	máslás, fordítás	12%
1.4	aszú	13%
2. Kisüzemi veszteségelszámolás maximális értéke		8% /borpiaci év
ebbe tartozik a szállítási veszteség, amit a betárolás napján kell felvezetni, a kiszerelési veszteség és a tárolás veszteség		
Kiszserelési veszteség: elszámolása „C” típusú borszármazási bizonyítvány kiadását követően, a kiszerelésig felmerülő veszteséget a kiszerelt bormennyiség bejegyzésének dátumával, a kiszerelés napján bejegyezve kell elszámolni.		
2.1.	Palackozás maximális vesztesége	3,0%
2.2.	Kannatöltés maximális vesztesége	2,0%
Tárolás maximális vesztesége: évente július 31-ig kell megállapítani, és a veszteséget legkésőbb a borpiaci év lejártát követő hét első munkanapjáig kell bevezetni a kisüzemi bortermelői regiszterbe.		
2.3.	fahordóban	3,0% /borpiaci év
2.4.	egyéb tartályban	1,8%/év
3. Pezsgőre vonatkozó maximális veszteség (a kisüzemi bortermelőnek egy időben a pezsgőkészlete maximum: 100 hl lehet)		
az alapbor veszteségén kívül elszámolható		
1.	Palackozás	4,0%
2.	Palackozott pezsgő szállítása	0,25%

A veszteséget tételenként kell megállapítani. A seprős újbor készítéséig felmerülő veszteség megállapításához a keletkezett must vélelmezett mennyiségéből kell kiindulni.

Ha a veszteség és a melléktermék-kihozatal a meghatározott határokat meghaladja, a borászati üzem jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet a kisüzemi bortermelői regiszterhez kell csatolni. A

jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a borászati üzemengedély számát, a határérték meghaladásának mértékét, valamint a határérték meghaladását alátámasztó szöveges indoklást.

A meghatározott kisüzemi veszteségen felül elszámolható a borászatitermék-kiszereles (palackozás, kannába töltés) meghatározott vesztesége is, ha a kiszereles mennyiség a kiszereles napján a kisüzemi bortermelői regiszterbe bevezetésre kerül. A kiszereleskor felmerülő veszteség értéke a nyilvántartó lapon feltüntetett, kiszerelesre elszállított vagy elkülönített mennyiség és a kiszereles borászati termék hektoliterben mért mennyiségének különbözete, melyet nem kell külön feltüntetni a nyilvántartó lapon.

Ha az ellenőrzést végző hatóság a helyszíni ellenőrzése során a tényleges és nyilvántartott mennyiség között eltérést állapít meg, megvizsgálja az eltérés okát, és a kisüzemi bortermelőt kötelezi a kisüzemi bortermelői regiszter módosítására.

A Borászati melléktermékek kivonása

Aki személyesen és saját birtokán az adott évben 25 hektoliter vagy azt meghaladó mennyiségben állít elő bort, annak a keletkező borászati melléktermékek kivonásáról gondoskodnia kell. A melléktermék kivonását Borkísérő okmánnyal tartjuk nyilván.

25-500 hl közötti bormennyiségnél a borseprő és 25 hl feletti bormennyiségnél a szőlőtörköly kivonása történhet:

- a) ellenőrzés melletti kivonással: legalább 72 órával írásban be kell jelenteni a kivonás helye szerint területileg illetékes borászati hatáskörben eljáró járási hivatal részére.
- b) leparlóüzem részére történő leadással

500 hl felett előállított bormennyiségnél a borseprőt **kötelező** leparlás útján kivonni.

Adómentes fogyasztás

Mentesül az adófizetési kötelezettség alól az **a magánszemély**, akinek családja, vagy vendégei **naptári évenként** és háztartásonként **1000 litert** meg nem haladó mennyiségű palackos erjesztésű habzó bort, vagy egyéb csendes erjesztett italt (csendes bort) fogyasztanak, feltéve, hogy értékesítésre nem kerül sor. Az adómentes bor fogyasztását a havonta elfogyasztott mennyiség összesítésével, legkésőbb a tárgyhót követő első munkanapon kell bejegyezni a kisüzemi bortermelői regiszterbe. Abban az esetben, ha nem forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező tételből fogyasztják, akkor „A” terméknylvántartó lap művelet megnevezése oszlopában kell feltüntetni. Ha forgalomba hozatali engedéllyel rendelkező tételből történik az adómentes fogyasztás, akkor a borkimérés nyilvántartó „B” lapon kell feltüntetni azt.